

Serie “Lekker eten: vlieg en mug”

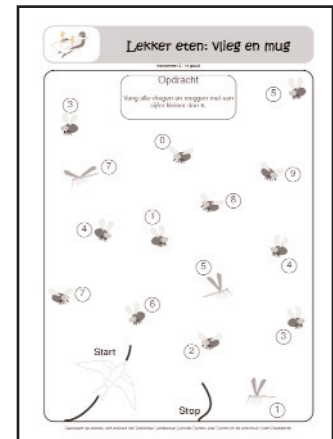
Lesdoel:

De leerlingen kunnen voorbeelden geven van wat een huiszwaluw eet.

De leerlingen weten dat de huiszwaluw z'n eten al vliegend vangt en dat de zwaluw hierdoor zigzagt.

Lesblad:

De volgende lesbladen variëren allemaal op dezelfde oefening: de leerlingen stippelen een vliegrouete uit om vliegen en muggen te vangen. De oefeningen sluiten aan bij getallenleer of taal.

Inhoud:

“Welke dieren lust de zwaluw graag?”

Alle kleine insecten die vliegen: vliegen, muggen, motjes, kevertjes...

Opmerking:

Een boerenzwaluw jaagt meer op dikke bromvliegen, bijen, libellen, motten,... Een huiszwaluw kiest eerder voor veel kleine hapjes.

“Hoe vliegt een zwaluw door de lucht?”

Kris kras. Benadruk dit grillig karakter.

“Waarom veel korte wendingen?”

De zwaluw vangt insecten.

Koppel indien mogelijk deze evaluatie aan eigen waarnemingen van het grillig vluchtpatroon van zwaluwen.

Opmerking:

In vergelijking met de boerenzwaluw is het vliegpatroon van de huiszwaluw iets minder grillig, maar hij blijft een behendige luchtacrobaat! Een huiszwaluw jaagt hoger in de lucht op kleinere vliegjes en gebruikt zijn bek als schepnet. Hij draait en keert op een rustige manier en eet op wat er op zijn “weg” komt. Terwijl een boerenzwaluw echt dikke prooien achterna zit en bruske wendingen maakt.

“Kan je gemakkelijk een vlieg in de lucht vangen met je hand?”

De zwaluw is een heel nauwkeurige stuntpiloot! Het zichtbare, korte snaveltje van de zwaluw is misleidend: hij heeft een erg brede bek die als vangnet dienst doet. Dit is een typische aanpassing voor het vangen van insecten in de vlucht.

Lesblad 1: "Lekker eten: vlieg en mug"

Uitgewerkt voorbeeld binnen het thema getallenleer: $1/16 < 0.125 < 9/48 < 25\% < 6/18 < 3/8 < 14/32 < 0.5 < 5/8 < 68\% < 3/4 < 0.81 < 7/8 < 0.999$

Lesblad 2-7: "Lekker eten: vlieg en mug"

Oplossingen "langste zin":

- Lesblad 2: "Zwaluwen zijn trekvogels want ze vliegen/trekken elk jaar naar de warme landen in Afrika."
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Het jaar van de zwaluw".
- Lesblad 3: "Zwaluwen jagen op vliegen, muggen en andere insecten die ze vangen met hun brede bek."
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Insecteneter".
- Lesblad 4: "Huiszwaluwen heten zo omdat ze altijd nesten maken onder de dakgoot aan het huis"
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Een nest".
- Lesblad 5: "De huiszwaluw lijkt wel een nonnetje, zijn veren hebben sobere kleuren: wit, donker blauw en bruin."
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Uiterlijke kenmerken".
- Lesblad 6: "Zwaluwen kunnen heel snel door de lucht vliegen en zig zag draaien."

Lesblad 8-9: "Lekker eten: vlieg en mug"

De blanco tekstballonnetjes naast de insecten kunnen naar keuze worden ingevuld door de leerkracht. Zo bekom je een aangepast niveau, op maat van jouw klas of kan je inspelen op andere lessen.

Let er bij het ontwikkelen van een vliegroute op dat ze er even grillig uitziet zoals in realiteit.

Enkele suggesties:

- Cijfers:* 1 t.e.m. 6 en laat een dobbelsteen de volgende hap beslissen, ...
- Getallen:* speel een zwaluwvariant van bingo, ...
- Maaltafels:* vang enkel getallen van een bepaalde maaltafel, ...
- Breuken:* vang breuken van klein naar groot, meng breuken met kommage tallen, ...
- Hoofdrekenen:* de som van de getallen moet 30 zijn, ...
- Letters:* vang enkel de klinkers / medeklinkers, vorm zo lang mogelijke woorden, ...
- Lettergrepen:* vorm zo lang mogelijke woorden, ...
- Woorden:* vang van klein naar groot (aantal letters), maak zo lang mogelijke zinnen, ...

Lesblad 10: “Hoog of laag?”

Lesdoel:

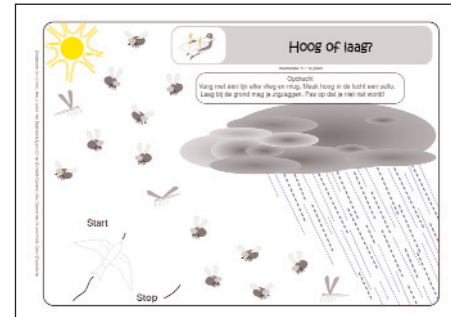
De leerlingen kunnen het aankomend weer voorspellen aan de hand van de vlucht van de zwaluw.

Lesblad:

De leerlingen vervolledigen de vlucht van de zwaluw.

Inhoud:

De zwaluw jaagt op verschillende hoogtes. Bespreek dit gedrag in functie van het weer. Let wel! De zwaluw volgt de insecten. Bij goed weer vliegen die hoog. Bij regenweer dalen de insecten om te schuilen voor de regen. Dit doen ze meestal tussen de planten of bij gebouwen. Maak op deze manier de link naar een ‘natuurlijke’ weersvoorspelling aan de hand van de vlucht van de zwaluw.

Lesblad 11: “Professor meteorologie”

Lesdoel:

De leerlingen kunnen voorbeelden geven van wat een huiszwaluw eet.

Lesblad:

De leerlingen beantwoorden vragen over insecten.

Inhoud:

Zijn vliegen en muggen insecten? Ja, want ze hebben zes poten.

Andere insecten opsommen is voor de meeste leerlingen geen evidentie. Bij velen zijn de vleugels dan ook nog eens verstopt zoals bij kevers, sprinkhanen, oormormen,... Je kan ze op weg zetten met volgende vragen: “Ken je vliegende dieren met prachtige kleuren?” ~ Vlinders, libellen, ... “Ken je vliegende dieren die gevaarlijk kunnen steken?” ~ Bijen, wespen, ... De zwaluw lust ze allemaal, zelfs de angeldragende hommels, bijen en wespen!

Extra informatie:

Insecten mét vleugels: sprinkhanen (doorn-, sabel-, bid-,...), krekels, vlinders (dag-, nacht-), libellen, waterjuffers, bladluizen, cicaden, bijen, wespen (sluip-, blad-, hout-), hommels, oormormen(!), kevers, wantsen, kakkerlakken, ...

Vleugelloze insecten: luizen, vlooien, wandelende takken, werksters van mieren en termieten, ...

Lesblad 11: “Professor meteorologie (vervolg)”

Lesdoel:

De leerlingen kunnen het aankomend weer voorspellen aan de hand van de vlucht van de zwaluw.

Lesblad:

De leerlingen beantwoorden (zelfstandig / groepswork) vragen over het gedrag van de zwaluw bij wisselende weersomstandigheden. De leerlingen zoeken woorden op in het woordenboek.

Inhoud:

Geef een synoniem voor meteorologie: weerkunde.

De zon schijnt, het is mooi weer.

Waar jaagt de zwaluw bij dit stralende weer? Hoog in de lucht.
Waarom daar? Omdat daar veel insecten vliegen.

Daar komt de regenbui!

De insecten voelen de bui al hangen. Wat doen ze? Ze dalen, ze vliegen laag bij de grond.

Insecten doen dit niet toevallig. Wat willen ze bereiken? Ze willen schuilen.

Waar verstoppen de insecten zich? Onder planten of nabij gebouwen.

Het regent!

Je ziet maar weinig zwaluwen jagen. Waarom? Er valt niks te vangen.

Het weerbericht.

Als de zwaluwen hoog vliegen, dan blijft het mooi weer.

Als de zwaluwen laag vliegen, dan zal het regenen.

Verklaar

De leerlingen zoeken op in het woordenboek.

Hoogvlieger: iemand wiens gedachten een “hoge vlucht” nemen. Dus iemand die goed en diep kan nadenken, een intelligent persoon.

Hij is geen hoogvlieger: Hij is niet erg intelligent.

The worksheet contains the following text:

Zwaluwen lusten graag insecten
Waarom vliegen ze hoog in de lucht?
Waarom vliegen ze laag in de lucht? Wat doet het weer met insecten?
Waarom vliegen ze laag in de lucht?

De professor wil jou eens testen...
Geef een synoniem voor meteorologie.

De zon schijnt, het is mooi weer.
Waar jaagt de zwaluw bij dit stralende weer?
Waarom daar?

Daar komt de regenbui!
De insecten voelen de bui al hangen. Wat doen ze?
Waarom doen ze dit? Wat willen ze bereiken?
Waar verstoppen ze zich?

Het regent!
Je ziet maar weinig zwaluwen jagen. Waarom?

Het weerbericht.
Als de zwaluwen hoog vliegen, dan blijft het mooi weer.
Als de zwaluwen laag vliegen, dan zal het regenen.

Hoogvlieger: _____
Niet hoogvlieger: _____

Verklaar